

Credem că atitudinea aceasta nu se poate explica decât pe două căi.

Sau criticii artei pentru artă nu cunosc factorul vieții omenești, conștiința cu legea etică, sau au cunoscut-o, dar n'au ascultat nicio dată glasul ei, și astfel li se par ireali și tendențioși autorii cari presintă oameni cari se conduc de conștiință.

Ar mai fi o explicare, dar la aceasta nu am voi să recurgem.

Sânt în lume oameni potrivnici oricării biruințe superioare a vieții omenești pe pământ. Idealul creștin de viață, care năzuiește să dea această superioritate, nu e pe placul tuturor.

Tipul omului creștin, — cel puțin în năzuință, dacă nu în toate realizările sale, — nu e simpatisat de toată lumea. Are chiar mulți dușmani.

Dacă viața presintă un astfel de tip, e prins în cleștele unei coaliții internaționale, și, după puțină, distrus. Dacă e presintat în operă literară, aceasta e declarată tendențioasă.

Realitatea nouă a vieții, de două mii de ani aproape, e și omul creștin, care luptă să trăiască de acord cu legea etică.

Cine e cu totul străin de concepția creștină sau chiar o dușmănește nu poate înțelege noul tip uman: „dreptul care trăiește din credință“. Lupta conștiinții între binele și răul moral nu e cunoscută de criticii cari au alt ideal de viață. Și tocmai criticii dușmani concepției creștine și realizării în lume a omului creștin sânt autorii și inventatorii artei pentru artă, vrăjmașii oricărui scrieri în care triumfă binele moral și virtutea, așa precum omul virtuos biruie adese ori în viață.

Dar în subiectul acesta nu voim să intrăm cu acest prilej.

I. Agârbiceanu.

FREDERIC HEBBEL (1813-1863).

VARĂ, TÂRZIU.

Văzuiu cea din urmă floare-a verii,
Roșie de parcă sângera,
Și mi-am zis, trecând pe lângă dinsa
Că aproape moartea îi era.

În ziua caldă nicio adiere.
Obosit un fluture trecea:
Abia îi purta aierul aripă
Floarea îl simți, pe când muria.

TOAMNĂ.

E-o zi de toamnă cum nu văzuiu alta. Nu turburați a firii serbătoare.
Tăcere. Parcă viața s'a oprit, Ea singură își iea ce-a fecundat
Totuși cele mai frumoase fructe Din ramuri se desprinde astăzi numai
Cad azi din pometul neclintit. Rod de caldul soare sărutat.

Trad. de I. Const.-Delabaia.